

2. *Перекосова Д.* Конкуренция отечественных и зарубежных интернет-магазинов возрастает. [Электронный ресурс] / Дарья Перекосова // Голос Столицы. — 2014. 17 января. — Режим доступа: http://newsradio.com.ua/rus /2014 _01 _17/Konkurencija-otechestvennih-i-zarubezhnih-internet-magazinov-vozrastet/.

УДК 338.23

e-mail: guseva_irunya@mail.ru

Гусева І. Ю.,
к.е.н., старший викладач
кафедри економіки
підприємств ДВНЗ «Київський
національний економічний
університет імені Вадима
Гетьмана», Україна

Guseva Iryna,
PhD, Senior Lecturer of the
economy
of enterprises department
of the SHEE «Vadym Hetman
Kyiv National Economic
University», Ukraine

**РИНКОВІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ
РЕСУРСИ ЯК СКЛАДОВА
РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

**MARKET INTELLECTUAL
RESOURCES AS A
COMPONENT OF
DEVELOPMENT OF MODERN
ENTERPRISES**

Анотація. Обґрунтовано необхідність використання інтелектуальних ресурсів підприємства, які створюються та функціонують у зовнішньому середовищі, з метою реалізації стратегічних намірів, формування стійких конкурентних переваг та потенційних можливостей розвитку сучасних підприємств.

Ключові слова: інтелектуальні ресурси, зовнішнє середовище, конкурентні переваги, стратегія розвитку, ринкова вартість підприємства.

Summary: Substantiated necessity of using intellectual resources of the enterprise, that are created and function in the external environment, in order to implement the strategic intentions, formation of sustainable competitive advantages and potential possibilities of development of modern enterprises.

Key words: intellectual resources, external environment, competitive advantage, strategy development, market value of the enterprise.

Сучасні умови конкурентної економіки вимагають від більшості підприємств якісно нових рішень щодо ефективного розвитку у довгостроковій перспективі. Посилення кризових явищ в економіці України вимагає вдосконалення процесів менеджменту, зумовлює пошук нових інноваційних підходів до управління з метою формування потенційних можливостей розвитку та збільшення результативності функціонування підприємств.

Пріоритетною складовою менеджменту сьогодні стає ефективне управління інтелектуальними ресурсами, а саме їх багатовекторний вплив на процеси створення ринкових переваг, реалізації стратегічних намірів і збільшення ринкової вартості суб'єктів господарювання з використанням інтелектуальних ресурсів. В умовах динамічних змін зовнішнього середовища вітчизняних підприємств, потребують розв'язання проблемні питання, які пов'язані з управлінням інтелектуальними ресурсами підприємства в ринковому середовищі, з розробкою інноваційних концепцій їх розвитку та оцінювання ефективності.

Актуальність вирішення проблемних аспектів управління та використання інтелектуальних ресурсів зумовлюється важливістю забезпечення стійких конкурентних переваг та адаптації до динамічних змін зовнішнього середовища. Також безперечним є багатовекторний і вагомий вплив інтелектуальних ресурсів на результативність діяльності підприємств, формування ринкових переваг, реалізації стратегічних намірів і збільшення ринкової вартості суб'єктів господарювання. Дослідженню методичного інструментарію управління інтелектуальними ресурсами присвячено ряд робіт П. Друкера, Т. Давенпорта, Л. Прусака, Б. Лев, А. Гапоненко, О. Б. Бутнік-Сіверського, О. Кендюхова, Р. Швайса, І. Р. Рейлі, І. М. Репіної, А.Н. Козирєва, Г. О. Швиданенко та ін. [1—8]. Разом з тим, доводиться констатувати відчутний брак системних досліджень ряду питань щодо забезпечення комплексного ефективного управління тією частиною інтелектуальних ресурсів, які формуються та функціонують в умовах ринку.

Тому в роботах учених значну увагу приділено вирішенню проблемних питань комплексного управління сукупністю інтелектуальних ресурсів у зовнішньому середовищі, обґрунтування методичних і прикладних засад щодо ефективного їх використання. Встановлено, що «інтелектуальні ресурси», є багатограним комплексним поняттям, що характеризує здатність продуктів інтелектуальної діяльності формувати та розширювати потенційні можливості підприємства за рахунок їх унікальності та забезпечувати стійкі конкурентні переваги у довгостроковій перспективі.

Узагальнення наукових підходів учених щодо класифікації інтелектуальних ресурсів і джерел їх формування дозволило зробити висновок про доцільність виокремлення ринкової частини інтелектуальних ресурсів, тобто виділити та згрупувати ті інтелектуальні ресурси, які створюються та ефективно функціонують тільки в умовах ринку, з метою створення кумулятивного

ефекту від їх використання. Ринкові інтелектуальні ресурси підприємства розглядаються як еквівалент ринкового інтелектуального капіталу, що дає можливість розкрити економічний зміст цих категорій.

Ринковий інтелектуальний капітал (РІК) — це економічна категорія, яка характеризує здатність сукупності окремих складових інтелектуальних ресурсів, які створюються і функціонують в умовах ринку, забезпечувати стійкі конкурентні переваги та збільшувати ринкову вартість суб'єктів господарювання. Це такі елементи інтелектуальних ресурсів, як ділова репутація (гудвіл), торговельна марка (бренд), компетенції та інформаційне забезпечення, клієнтський капітал.

Слід зауважити, що під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища компаній, ефективність використання ринкових інтелектуальних ресурсів визначається у порівнянні із аналогічними ресурсами в умовах ринку, які в процесі свого залучення до виробничої діяльності суб'єктів господарювання створюють додану вартість та забезпечують прибутковість.

Сучасні ринкові тенденції потребують обґрунтованості, цілеспрямованості та узгодженості управлінських рішень, формування конкурентоспроможної стратегії розвитку, поглиблення маркетингових досліджень, використання аналітичних підходів до оцінювання діяльності підприємства тощо. Таким чином необхідним є використання сучасних інструментів конкурентної боротьби, а саме інтелектуальних ресурсів зовнішнього середовища, поєднаних у системі ефективного управління РІК з метою зміцнення ринкових позицій, збільшення частки ринку, заохочення споживачів, максимізації прибутку та вартості підприємства в цілому.

Література

1. *Бутнік-Сіверський О. Б.* Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект // Інтелектуальний капітал. — 2002. — № 1. — С. 16—27.
2. *Йоран Руус, Стивен Пайк, Лиза Фернстрем,* «Інтелектуальний капітал. Практика управління». — М.: Высшая школа менеджмента, 2010 — 448 с.
3. *Ретіна І. М.* Ідентифікація та класифікація активів підприємства // Стратегія розвитку України. Наук. журнал. — № 1. — 2009. — 386 с.
4. *Чухно А.* Інтелектуальний капітал: сутність, форми и закономірності розвитку // Економіка України. — 2002. — № 11. — С. 48—55.
5. *Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В.* Управління капіталом підприємства: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2007. — 440 с.

6. *Stewart T. A.* Intellectual Capital. The New Wealth of Organizations. New York: Currency Doubleday, 1997. — P. 67.

7. *Edvinsson L. and Malone, M. S.* Intellectual Capital: Realizing your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower. — N.Y.: Harper Business, 1997.

8. *Kreps, D. M., Wilson, R.*, 1982. Reputation and imperfect information. *Journal of Economic Theory* 27. — P. 253—279.

УДК: 338.43

Email: davydovaekaterina555@rambler.ru

Давидова К. В.,
аспірантка кафедри
корпоративних фінансів та
контролінгу,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Davydova Katerina,
Postgraduate student at
department of corporate finance
and controlling the SHEE
«Vadym Hetman Kyiv National
Economic University», Ukraine

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦУКРОВИХ ЗАВОДІВ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ

FEATURES OF FUNCTIONING OF SUGAR PLANTS OF UKRAINE AND PROSPECT TO THEIR DEVELOPMENT

Анотація. Визначено концептуальні засади функціонування цукрових заводів і досліджено перспективи розвитку.

Ключові слова: бурякоцукровий комплекс України, внутрішній і зовнішній ринки цукру, контроль якості цукру, заходи з енергозбереження

Summary. Conceptual functioning principles of sugar-plants are certain and the prospects of it development are investigational.

Keywords: a sugar-beet complex of Ukraine, internal and external markets of sugar, control of quality of sugar, energy-savings events.

У процесі реформування системи економічних відносин протягом останніх років кризові явища в Україні охопили увесь господарський комплекс держави, більшість галузей залишаються високовитратними та низькоефективними, зокрема і бурякоцукровий комплекс АПК, від якого значною мірою залежить продовольча та енергетична безпека держави. Тому концепція її подальшого розвитку повинна ґрунтуватися на необхідності прискореної адаптації вітчизняного цукробурякового виробництва до умов світового ринку.

Разом з тим, постає необхідність розробки комплексу заходів щодо підвищення ефективності функціонування ринку цукру,